

Merilo jezikovne naravnosti kot eno od možnih meril za izbiranje slovarskega ponazarjalnega gradiva iz korpusov? – O knjigi Janeza Orešnika *Naturalness in (morpho)syntax: english examples*

Andreja Žele

*IZVLEČEK: Prispevek predstavlja in komentira monografijo Janeza Orešnika *Naturalness in (morpho)syntax english examples* (Jezikovna naravnost v (obliko)skladnji, angleški zgledi) predvsem z vidika možnosti uporabe teorije jezikovne naravnosti v slovenščini.*

*Naturalness as One of the Possible Criteria in Selection of Dictionary Examples from Corpora C Janez Orešnik, *Naturalness in (morpho)syntax: English examples**

*ABSTRACT: The contribution presents Janez Orešnik's monograph *Naturalness in (morpho)syntax: English examples* (Jezikovna naravnost v (obliko)skladnji: angleški zgledi) and comments on it, discussing especially whether it would be possible to apply the theory of naturalness to Slovene.*

Janez Orešnik, *Naturalness in (morpho)syntax: English examples* (Jezikovna naravnost v (obliko)skladnji, angleški zgledi). Dela 61. Ljubljana: SAZU, 2004. 228 str.

Naslovno vprašanje odpira oz. samo nakazuje eno izmed možnosti uporabe teorije jezikovne naravnosti v slovenščini, ki je s skladenjskega vidika obravnavana v novi monografiji Janeza Orešnika, rednega profesorja za primerjalno slovnico germanskih jezikov in splošno jezikoslovje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Monografija je napisana v angleščini in obsega uvodno poglavje v angleščini in slovenščini, ki je hkrati tudi vsebinski povzetek dela (Introduction – Also the Summary of the Monograph (11–19), Slovenski povzetek – Slovenian Summary (209–216)) in prevladujoči osrednji del s splošnim naslovom *English examples* (21–208, Angleški primeri oz. zgledi) s podpoglavji, ki obravnavajo uporabo slovničnih enot kot beseda, besedna zveza, leksem, stavek (v oklepajih sem dodala slovenske ustreznice): *Word and phrase grammar* (Beseda in besedna zveza), *Clause grammar* (Stavek), *Nouns, pronouns, and the simple noun phrase* (Samostalniki, zaimki in samostalniške zveze), *Verbs* (Glagoli), *Variation in the verb phrase: ten-*

se, aspect, voice, and modality (Spremembe v glagolskih zvezah: čas, vid, način in naklon), Adjectives and adverbs (Pridevniki in prislovi), Complex noun phrases (Razširjene samostalniške zveze), The form and function of complement clauses (Oblika in vloga dopolnilnih stavkov), Adverbials (Prislovne besede), Word order and related syntactic choices (Besedni red in sorodne skladenjske izbire), Lexical expressions in speech and writing (Leksemi v govoru in pisavi). Po že omenjanem slovenskem povzetku so navajani upoštevani viri in literatura (References, 217–219), še posebej velja omeniti seznam uporabljanega strokovnega izrazja z vključenim lastnoimenskimi fondom (Index, 221–228).

Avtor v vsebinskem kazalu, v uvodni predstavitvi in strokovnem komentarju pripominja, da so vsa zgoraj naštetá poglavja, vključno z obravnavanimi zgledi in metajezikom, navajana po Longmanovi slovnici govornje in pisane angleščine (D. Biber, S. Johansson idr., Longman Grammar of Spoken and Written English, London 1999: Longman; v knjigi je navajana kot Biber et al. 1999), ki je opisno-empirična predstavitev angleščine, narejena na korpusnem gradivu, tj. Longman Spoken and Written Corpus (LSWE Corpus), in kar nikakor ni zanemarljiv podatek – metodološko-izrazijsko se slovnica zgleduje po slovnici R. Quirka, S. Greenbauma idr. A Comprehensive Grammar of the English Language, London 1985, Longman.

»Tvarina knjige« je »univerzalna jezikovna teorija« (209). Podlaga domnev, ki po avtorjevem mnenju »omogočajo, da postanejo neke jezikovne razmere napovedljive«, je avtorju t. i. teorija naravnosti »kakor so jo razvili predvsem na nekaterih avstrijskih in nemških univerzah« (209). Avtor poudari, da so »glavni vzgib /njegovega/ dela« napovedi. V zvezi s spoznavanjem osnov teorije naravnosti so v knjigi navajane in priporočene določene publikacije, ki so na koncu še natančneje popisane v seznamu literature in virov (References, 217–219).

1 Najpogosteje uporabljano temeljno strokovno izrazje teorije naravnosti v knjigi je: oznaka »naravno« oz. »natural« z okrajšavo »nat.«; pojmu »naravnost« je protistavljena »zaznamovanost« v smislu enačbe $azaznamovanost = -anaravnost$, ki pa je bolj kot enačba spreminjajoče se razmerje. Oznake »naravno« so (o)vrednotenjsko postavljene v »lestvicah naravnosti« (osnovnih in razširjenih). Iz izhodišnih (na)vodil je razumeti, da so vrednostne lestvice naravnosti smiselna nujnost, potrebna za uporabnostno obvrednotenje tako obvezne kot neobvezne rabe v jeziku, npr. v okviru možnih »(obliko)skladenjskih dvojnic« in razvrstive njihovih lastnosti v smislu, da je dopuščati tako manj naravno kot bolj naravno dvojnico naravnejše kot dopuščati samo manj naravno dvojnico, in da je dopuščati samo bolj naravno dvojnico naravnejše kot dopuščati bolj in manj naravno dvojnico. Na tak način postanejo razvrstitve lastnosti pri obravnavanih skladenjskih pojavnih napovedljive. Predstavljene so nekatere lestvice naravnosti s področja (obliko)skladnje: >nat (manjši, večji) / kognitivni napor (>nat (less, more) / cognitive effort), >nat (višja, nižja) / filogenetska starost (>nat (higher, lower) / phylogenetic age), >nat (bolj, manj) / prototipično (>nat (more, less) / prototypical), >nat (bolj, manj) / včlenjeno v svojo zgradbo (>nat (more, less) / integrated into its construction), >nat (bolj, manj) / pogosto (>nat (more, less) / frequent), >nat (maj-

hen, velik) / razred (>nat (small, large) / class), >nat (+, -) / specializirana raba (>nat (+, -) / specialized use), >nat (+, -) / raba kategorije, poteka (>nat (+, -) / use of category, process), >nat (+, -) / sprejemljivo (>nat (+, -) / acceptable), >nat (bolj, manj) / razširjeno po jezikih (>nat (more, less) widespread crosslinguistically). Lestvice jezikovne naravnosti nastopajo v paru po načelu zaznamovane ujemalnosti – bolj naravno teži po povezavi z drugim bolj naravnim, manj naravno teži po povezavi z manj naravnim.

Pri obravnavi osnovnih načel naravnosti pa je poleg jezikovne sistemskosti upoštevano oz. upozorjeno tudi na sporočevalski vidik – na razlike med stališčem govorca in stališčem poslušalca s pripombo, da izraz govorec vključuje tudi tvorca pisnih besedil in izraz poslušalec tudi bralca.

K pozornejšemu branju pritegne tudi avtorjeva izjava na koncu slovenskega dela povzetka: »Morda se bo knjiga zdela bralcu prepričljiva samo deloma, vendar vsekakor oznanja, da je lestvice naravnosti vredno tvoriti in rabiti« (216). Iz istega (tudi v slovenščino prevedenega) dela povzeman še nekaj avtorjevih misli, ki lahko sprožijo nadaljnje razmišljanje in hkrati vprašanja: – Kaj konkretnije, npr. z vidika zgledov, pomeni, da bi morebitni zbrani zgledi (pri »dosledni izrabi jezikovnega gradiva«) lahko slovenski teoriji nasprotovali, ker »precej lestvic naravnosti, ki bi nam mogle biti v pomoč, še ni na voljo« (211)? – Lahko po avtorjevih opombah »Pare dvojnic sem določal na podlagi svoje jezikoslovne izkušnje« in »Ker je pojem dvojnice premalo jasen, v vsaki izpeljavi uvodoma posebej naštevam dvojnice (redko več kot dve), ki bosta v obravnavi« (211), sklepamo, da pojem (skladenjske) dvojnice še ni splošnojezikoslovno dovolj natančno opredeljen?

2 H konkretnější predstaviti in zgledom

Osrednji del obravnava angleške primere oz. zgleds po poglavjih (v oklepajih sem dodala slovenske ustreznice): Word and phrase grammar (Beseda in besedna zveza), Clause grammar (Stavek), Nouns, pronouns, and the simple noun phrase (Samostalniki, zaimki in samostalniške zveze), Verbs (Glagoli), Variation in the verb phrase: tense, aspect, voice, and modality (Spremembe v glagolskih zvezah: čas, vid, način in naklon), Adjectives and adverbs (Pridevniki in prislovi), Complex noun phrases (Razširjene samostalniške zveze), The form and function of complement clauses (Oblika in vloga dopolnilnih stavkov), Adverbials (Prislovne besede), Word order and related syntactic choices (Besedni red in sorodne skladenjske izbire), Lexical expressions in speech and writing (Leksemi v govoru in pisavi).

Ker je avtor specialist za primerjalno slovnico germanskih jezikov, je razumljivo, da je lestvice naravnosti najprej preizkuQal na uporabno nivem in preverjenem angleQkem jezikovnem gradivu, ki je vklju=eno v zgoraj navajano Longmanovo slovnico. **Prevladujoče usmeritve so razlikovanje med govorno in pisano besedo (s predpostavko, da je govorno naravnejše kot pisano), pogostnost rabe (s predpostavko, da je pogostejše navadno tudi naravnejše) in načelo (naj)manjšega napora.**

Po nekaj navajanih zgledov za vsako poglavje bom poskušala pokomentirati, nekatere tudi z možnimi ustrezniciami v slovenščini.

2.1 Word and phrase grammar (Beseda in besedna zveza)

– Bolj ali manj naravno vključitev v (navadno) stavčno poved se obravnava tudi z domnevo, da je sporočilno težišče na koncu povedi/sporočila naravnejše kot kje drugje: >nat (+, –) / sporočilno težišče v npr. *The time was coming for me to leave Frisco* (+) : *The time for me to leave Frisco was coming* (–) (Biber et al. 1999, 99). To se ujema tudi z izhodiščno razvrstitvijo sporočilnih enot (izhodišče, prehod, jedro) pri členitvi po aktualnosti, ko jedro sporočila nezaznamovano stoji na koncu sporočila, npr. *Prisotni na shodu so se zelo goreče zavzemali za dopolnitve že uveljavljenih pravic* (+) : *Prisotni na shodu so se za dopolnitve že uveljavljenih pravic zavzemali zelo goreče* (–).

– Po načelu (naj)manjšega napora je uporaba členka a naravnejša kot uporaba one: >nat (a, one), npr. v *a hundred and seventy-two* (+) : *one hundred and seventy-two* (–) (Biber et al. 1999, 109). Načelo (naj)manjšega napora lahko v slovenščini uveljavljamo, ko namesto *zaradi tega* uporabimo *zato*, npr. *Zaradi tega/Zato bo malo zamudil, V tem ko/Ko se je posvetilo, je tudi počilo, Prišel bo, s tem da /tako da bo malo zamudil* ipd.

– Posebnost govorenega jezika je tudi povsem naravni izpust določenih besed: >nat (+, –) / nagnjenost k elipsi, npr. *minutes* v primerih kot *This finishes at six fifty* (Biber et al. 1999, 109–110), kar je povsem naravno tudi za govorno slovenščino, npr. *Pridem pet čez štiri* ipd.

2.2 Clause grammar (Stavek)

– V t. i. vezni/slovnični vlogi so uporabljani glagoli *be, become, get, come, fall, go, turn*, ki so tudi sicer zmožni najširše skladenjskopomenske uporabe. Posebno prvi trije glagoli imajo najširšo možno uporabo, najširšo pa zagotovo glagol *be*: >nat (*be, become, get, be, become, get, come, fall, go, turn*) npr. v *I've been a skinhead for eight years. Now I am a Klasman and a politician, I had intended to become an Anglican priest but I saw more dark than light* ipd. (Biber et al. 1999, 145). Bolj kot načelo, da so (jezikovne) enote iz manjših razredov naravnejše kot enote iz večjih razredov, velja v teh primerih načelo, da imajo naravnejše besede možnost širše skladenjskopomenske uporabe.

– V okviru vprašalnih zaimkov za človeško je naravnejši *who* kot *whom*: >nat (*who, whom*), npr. v *Amanda, who are you going out with?, Who can I trust?* (+) : *For whom would I be working?, I did not say how or by whom* (–) ipd. (Biber et al. 1999, 214–215). Vsaj načeloma so tudi na izrazni ravni naravnejši brezpredložni skloni, med njimi pa imenovalnik in tožilnik.

2.3 Nouns, pronouns, and the simple noun phrase (Samostalniki, zaimki in samostalniške zveze)

– Verjetno s prvotnosti svojilnega razmerja in posledično s skladenjsko-besedotvornega vidika izhaja domneva, da je svojilni rodilnik (ki pretvorbno izraža pravo ali nepravo svojino) naravnejši kot vrstni rodilnik (ki pretvorbno izraža predvsem vrsto jedrnega denotata): >nat (svojilni rodilnik, vrstni rodilnik), npr. v *the girl's face, a horse's hoofs* (+) : *a bird's nest, two children's clothes* (–) ipd.

(Biber et al. 1999, 294). Prehode iz svojine v vrstnost in obratno lahko izražajo primeri kot *družinska posest – družinski avto – družinska srečanja* ipd.

– Večfunkcijska raba zaimka *that* uvršča zaimke med naravnejše kot druge zaimke: >nat (*that*, drugi zaimki), npr. v *That's how they were doing it, That's what I thought!, It's just Rosie that is* ipd. (Biber et al. 1999, 350). Večfunkcijskost določene besede torej povzroča tudi njeno večjo pogostnost, ta pa njeno večjo navadnost oz. naravnost.

2.4 Verbs (Glagoli)

– V okviru glagolov so velika skupina predložnomorfemski glagoli ali različni večbesedni glagolski leksemi, katerih uporaba je označena za naravnejšo kot priložnostne proste zveze glagola z različnimi predložnimi predmetnimi in prislovnodoločnimi določili in dopolnili – sledi domneva, da so leksikalizirane glagolske zveze *come/go/get/take/put + up/down/on/in* ipd. naravnejše kot proste glagolske zveze: >nat (leksikalizirane glagolske zveze, proste glagolske zveze), npr. leksikalizirane zveze v *When the Spanish arm of the operation needed assistance he was asked to **take on** a supervisory role, Gushchin (1934) **pointed out** many of the weaknesses of these attempts* ipd. (Biber et al. 1999, 412–413). Leksikaliziranost določenih besednih zvez povzroči njihovo ustaljeno rabo kot novih večbesednih jezikovnih enot, ki so glede na druge priložnostne besedne zveze predvidljivejše in zato navadnejše.

2.5 Variation in the verb phrase: tense, aspect, voice, and modality (Spremembe v glagolskih zvezah: čas, vid, način in naklon)

– Verjetno je predvsem z vidika širše funkcijskosti sedanjika je postavljena domneva, da je navaden sedanjik navadnejši kot kateri koli drugi čas; iz tega sledi, da je sedanjik navadno tudi nezaznamovano uporabljan: >nat (+ –) / sedanjik, npr. v *Do you want a cup of tea? (+) : Did you want a cup of tea? (–)* ipd. (Biber et al. 1999, 454).

– Povezano z glagolskim vidom oz. s posebno glagolsko obliko je izražanje omejenega trajanja v sedanjosti in bližnji prihodnosti s t. i. progresivnim aspektom (the progressive aspect), ki ni najbolj naravno izražanje: >nat (– +) / izražanje omejenega trajanja (the progressive aspect), in v povezavi s tem je trajna lastnost naravnejša kot začasna/priložnostna lastnost: >nat (+ –) / trajna lastnost. Omejeno trajanje v sedanjosti, npr. *I'm looking for an employee of yours*, omejeno trajanje v preteklosti, npr. *I was just coming back from Witham*, omejeno trajanje v prihodnosti, npr. *But she's coming back tomorrow* ipd. (Biber et al. 1999, 470–471).

– Z vidika načina izražanja in znotraj tega glagolskega načina je poudarjeno izražanje s pasivom oz. trpnikom, kjer se – verjetno tudi na pogostnost glagola *be* nasproti *get* – domneva, da je t. i. *be*-pasiv/trpnik naravnejši od *get*-pasiva/trpnika: >nat (*be*-pasiv/trpnik, *get*-pasiv/trpnik 'become'), npr. v *I was **married** for a couple of years in the seventies, She **got married** when she was eighteen* ipd. (Biber et al. 1999, 481).

– Vidik modalnosti oz. naklona lahko vključimo z obravnavo naklonskih *have to* in *must*, s tem da je raba *have to* ki izraža 'osebikovo obveznost' naravnejša

kot raba *must*, ki izraža 'logično potrebo': >nat (*have to* 'osebikova obveznost', *must* 'logična potreba'), npr. v *Well I **have to** get up at ten thirty at the morning to take this thing back* (+) : *Your mum **must not** care* (-) ipd. (Biber et al. 1999, 494–495).

2.6 Adjectives and adverbs (Pridevniki in prislovi)

– V okviru pridevnikov je opozorjeno, da je raba predponskih/predponsko-obrazilnih pridevnikov na *a*- vezana pretežno na povedkovo rabo, raba priponsko-obrazilnih pridevnikov na *-al* pa na prilastkovo rabo, s tem da je naravnejša prilastkova raba (op. ki je tudi prvotna): >nat (prilastkova raba */-all*, povedkova raba */a-/*), npr. v *Clients will be able to trade electronically, criminal law, criminal activity* ipd. (Biber et al. 1999, 508–509).

– S primerjalnega vidika je pregibanje oz. stopnjevanje naravnejše za pridevnike kot za prislove: >nat (pridevnik, prislov) / pregibanje/stopnjevanje (Biber et al. 1999, 544).

– Povsem navadno je lahko, da je pri določenih vrstah prislovov je pomen stopnjevalnosti naravnejši kot pomen načina: >nat (stopnjevanje, način) npr. s prislovom *terribly* v *He's **terribly** imaginative businessman* (+) : *The day which ended **terribly** at the presidential palace started badly at the same venue* (-) ipd. (Biber et al. 1999, 554).

2.7 Complex noun phrases (Razširjene samostalniške zveze)

– V okviru vezniških razmerij so obravnavane vezniške vloge besedic *that* in *wh*- besedic. Postavljena je bila domneva, da je vezniška vloga besedice *that* naravnejša kot besedic *wh*-: >nat (*that*, *wh*-) /vezniška vloga. Verjetno bolj splošnopomenska (oz. manj specializirana) in zato tudi naravnejša uporaba *that* omogoča tudi njen naravnejši/nezaznamovan izpust, npr. v *That would be the very last place **that Marion and I would want to go** : What about that place **we were going to stay*** ipd. (Biber et al. 1999, 625). Pri nas je dober primer za večfuncijsko uporabo veznik *da*, npr. *Povedal je, **da** so prišli* (nam natančnejšega ..., *kdo/kako/zakaj* so prišli).

2.8 The form and function of complement clauses (Oblika in vloga dopolnilnih stavkov)

– Kot vezniška vloga besedice *that* so razširjeni tudi t. i. *that*-stavki. Za angleščino se ugotavlja, da je najnaravnejša pomenskosladdenjska vloga *that*-stavkov je v predpovedkovem položaju (šteje položaj povedka v glavnem stavku zložene povedi): >nat (predpovedkov položaj, popovedkov položaj), npr. v ***That it would be unpopular with colleges or. students was obvious*** (+) : *If they vote against the governor, I feel very confident **that Republican state organizations would finance an opponent*** (-) ipd. (Biber et al. 1999, 660).

– Pri glagolih rekanja (v angleški slovnici so to the directive verbs + to-infinitive) je postavljena domneva, da je zgradba z neizraženim naslovnikom naravnejša: >nat (neizraženi/vključeni naslovnik, izraženi naslovnik) – tovrstni glagoli rekanja so *say, ask, demand* ipd. v npr. *Jerry **said to** tell you how sorry he is* (+) : *Jerry **said that I should** tell you how sorry he is* (-) ipd. (Biber et al. 1999, 695). Tudi v slovenščini je naslovnik že vključen v logično-pomenski usmeritvi glagolov rekanja.

– Kot opombni komentar sta na straneh 136–137 komentirana tudi slovenska primera *Pristavila je kosilo* : *Šla je pristavit kosilo* v naravnostnem razmerju, da je raba *Pristavila je kosilo* (+) naravnejša kot *Šla je pristavit kosilo* (–), ki naj bi bila, nasproti prvemu primeru, zaznamovana: >nat (*Pristavila je kosilo, Šla je pristavit kosilo*). Vendar to v slovenščini ne bi mogli biti dvojnici, ker je prva stavčna poved izraža 'ugotovitev nekega končanega dejanja, od katerega se pričakuje posledice', druga poved pa izraža 'šele uresničevanje namena lotiti se določenega dejanja'. Prikladnejša primera za dvojnici bi bila *Šel je pogledat* : *Namenil se je iti pogledat* ipd.

2.9 Adverbials (Prislovne besede)

– Glede na položaj v stavčnih povedih so za okoliščinske prislove navadnejši položaji na koncu/začetku povedi, za vrednotenjske prislove pa sredinski položaji in iz tega sledi domneva, da so položaji vrednotenjskih prislovov naravnejši kot položaji okoliščinskih prislovov: >nat (vrednotenjski prislovi, okoliščinski prislovi), npr. *He's trailing some in the back window* : *These factors are probably important* ipd. (Biber et al. 1999, 773).

– Drugotne vezniške vloge so z vidika naravnosti lahko različno obravnavane: >nat (*but, though*), npr. v *Maybe I won't go, but I feel I should* (+) : *Maybe I won't go. I should though, I feel that I should* (–) ipd. (Biber et al. 1999, 851).

2.10 Word order and related syntactic choices (Besedni red in sorodne skladenjske izbire)

– V okviru vprašalnih povedi tipov *Who did it?* : *What did he do?* Se je izoblikovala domneva, da je v vprašalnih povedih naravnejša inverzija osebka: >nat (+ –) / inverzija osebka (Biber et al. 1999, 899).

– V trdilihnih povedih je postavljena domneva, da je imenovalniški osebek v začetnem položaju naravnejši kot v katerem drugem položaju: >nat (+ –) / imenovalniški osebek na začetku povedi, izjeme so samo v govoru, npr. s kazalnim zaimkom *This I do not understand, That I couldn't tell you* (Biber et al. 1999, 910).

– Inverzija osebka in povedka je naravna pri nepreihodnih glagolih: >nat (+ – –) / osebko-povedkova inverzija, npr. v *After that comes the grog* ipd. (Biber et al. 1999, 911). Tovrstna inverzija je naravna tudi v primerih uporabe t. i. stopenjskega načinovnega prislova na začetku povedi, npr. *So badly was he affected that he had to be taught to speak again* ipd. (Biber et al. 1999, 916–917).

– Naravnejšo stavo besed naj bi izražala tudi brezpredložna uporaba več zaporednih predmetov v povedi nasproti predložni rabi: >nat (*Give me it, Give it to me*) (Biber et al. 1999, 929–930). (Brez)predložna stava je odvisna tudi od pomenskosti določenih glagolov kot organizatorjev povedi, tj. v precejšnji meri od glagolske vezljivosti.

2.11 Lexical expressions in speech and writing (Leksemi v govoru in pisavi)

– Domneva, da t. i. najbolj širokopomenski glagoli tipa *have, take, make*, tudi najširše pomenskopskladenjsko uporabljani, imajo tudi največ skladdenjskih možnosti in posledično tudi idiomov: >nat (+ –) / idiom, npr. v *We'll go up and*

have a look, *Step out and take a look* ipd. (Biber et al. 1999, 1026–1029), je veljavna tudi v slovenščini, in verjetno širšejezikovno.

– Z vidika večje pomenskoskladenjske predvidljivosti pa je tudi glede na različno stopnjo predvidljivosti pomembno predvideti bolj in najbolj predvidljive zveze besed oz. kolokacije. Tako pomensko podobna pridevnika *little* in *small* najpogosteje nastopata v različnih besednih zvezah, npr. *little* v *little baby*, *little bag*, *little boy*, *little dog*, *little girl(s)*, *little kid(s)* ipd., *small* pa v *small part*, *small part*, *small print*, *small sum*, *small size*, *small word* ipd. (Biber et al. 1999, 988–989).

Kot že rečeno, tu je predstavljeno in deloma tudi pokomentirano le nekaj različnih jeziko(slo)vnih pojavov po posameznih poglavjih, verjetno tistih, ki so mi bili po prvem branju vsebinsko in problemsko najbližje. Sicer pa je delo verjetno bolj prikladno brati kot priročnik – vsakič sproti poiskati oz. izbrati le določene domneve in možne utemeljitve.

Za konec je dobro (še enkrat) pripomniti, da monografija, ki zahteva način branja s slovnico, s postavljenimi naravnostnimi merili oz. domnevami naravnejše jezikovne rabe izhaja iz govornega jezika v primerjavi s pisnim. Tako kot Longmanova slovnica, na katero se sklicuje, se opira na besedilne korpuse živega in aktualnega jezika. Ravno slednje pa je mogoče namig, ki je bil zapisan že v naslovu, da bi bilo dobro oz. kar nujno postavljena naravnostna merila najprej preizkusiti pri delu s korpusom, npr. pri iskanju relevantnejših ponazarjalnih primerov za prikaz pogostejše rabe.